

Miejskie Gimnazjum
(Czteroklasowa Szkoła Średnia)
w Koronowie.

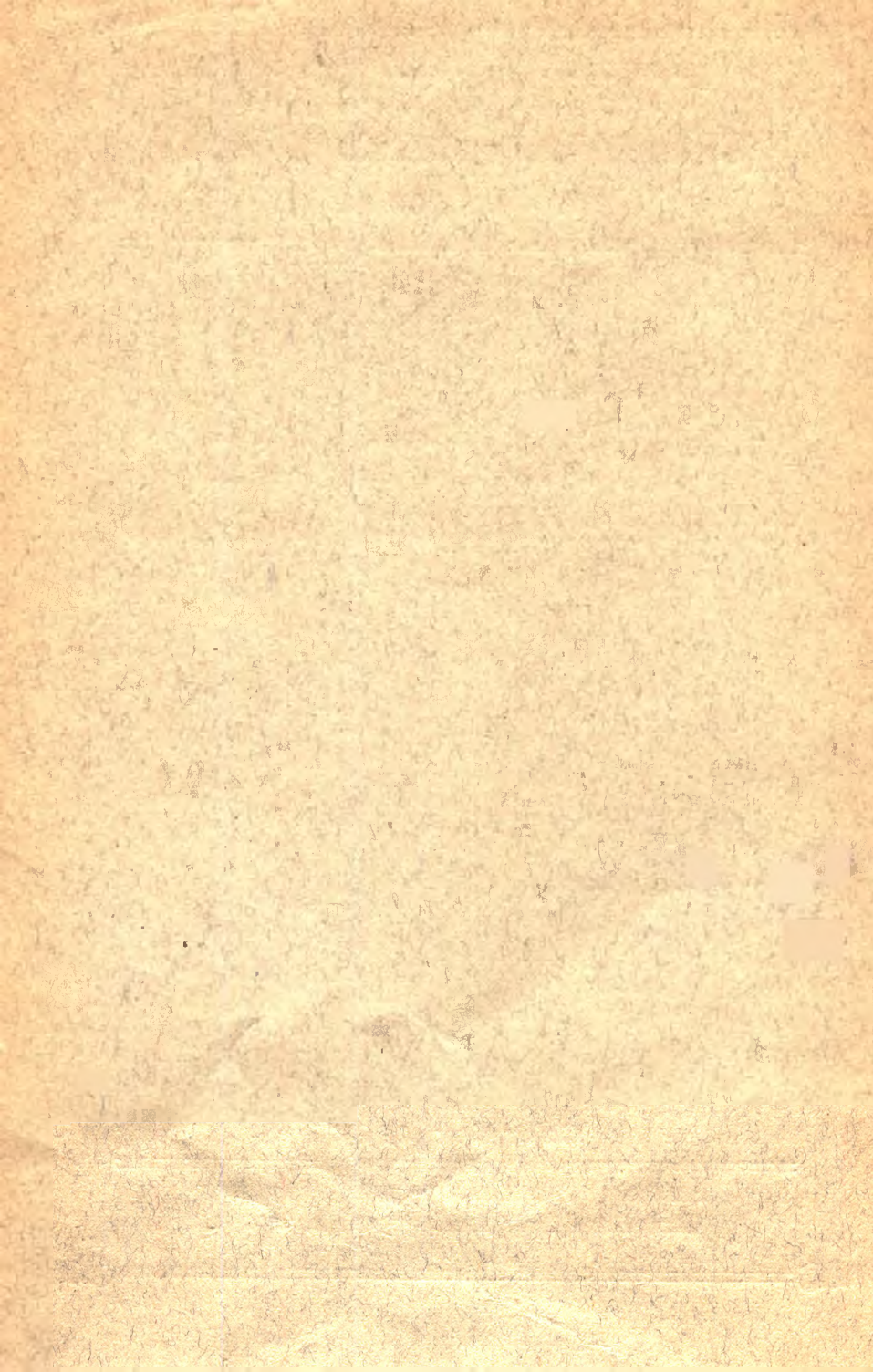
SPRAWOZDANIE

za czas od r. szk. 1917-19 do 1929-30

Czerwiec 1930.

Nakładem Magistratu miasta Koronowa.
Czcionkami Lamparskiego w Koronowie.

Miejskie Gimnazjum
(Czteroklasowa Szkoła Średnia)
w Koronowie.

SPRAWOZDANIE

za czas od r. szk. 1917-19 do 1929-30

Spr. 330

~~BIBLIOTEKA
WYŻSZA
HANDLOWA~~

~~L. inw. 2293~~

137

Czerwiec 1930.

Nakładem Magistratu miasta Koronowa.
Czcionkami Lamparskiego w Koronowie.

I a. Historia Zakładu.

W starym Koronowie, założonym w XII wieku, odczuwano już przed wielu laty potrzebę założenia szkoły średniej, gdyż Koronowo, licząc ponad 5 tysięcy mieszkańców i mając licznie zamieszkałą i bogatą okolicę, skazane było na kształcenie dzieci swoich obywateli w miastach okolicznych, oddalonych o kilkadziesiąt kilometrów a to pociągało za sobą dość znaczne wydatki, którym nie wszyscy, chcąc dzieci swe wykształcić, sprostać mogli.

Już za czasów panowania niemieckiego nad naszą Dzielnicą, myślało miasto o założeniu Szkoły średniej i pobudowało w tym celu w r. 1890 budynek, który mieścił w sobie Gehobene Bürgerschule, w której obok przedmiotów według planu dla tych szkół uczono też języka łacińskiego i dostosowano program jej do programów gimnazjalnych. Szkoła ta stała przez szereg lat na bardzo wysokim poziomie, mając dobrych nauczycieli i odpowiednią liczbę kształcącej się młodzieży. Ze szkoły tej wyszło wielu ludzi, którzy zdawali egzaminy w gimnazjach państwowych i podnosili wynikami tych egzaminów dobre imię szkoły.

Po przyjęciu Poznańskiego przez Polskę zmieniono typ szkoły na szkołę wydziałową i tak prowadzono ją do r. szk 1923/24. Dnia 8. sierpnia 1924 r. zapadła uchwała Korporacji Miejskich, aby zamienić ową szkołę wydziałową na gimnazjum o typie humanistycznym, któreby obejmowało początkowo cztery klasy z tem, że co rocznie miała przybywać wyższa klasa.

Krok ten zyskał uznanie obywateli miasta i okolicy i liczba uczniów w czterech klasach przekroczyła 80. Lecz z powodu stosunków, jakie pa owały w pierwszych latach po powstaniu Polski w szkolnictwie średnim, sprawa zaczęła kuleć. Z powodu braku wykwalifikowanych sił nauczycielskich i kierownika, sprawowali kierownictwo szkoły miejscowi księża, mający wprawdzie najlepsze chęci lecz z braku wiadomości pedagogicznych i dydaktycznych a przede wszystkim z powodu braku sił nauczycielskich nie mogli oni szkoły wznieść do poziomu choćby w przybliżeniu odpowiadającego poziomowi szkół państwowych i szkoła nie mogła stanąć na poziomie takim, aby władze szkolne mogły ją uznać i przyznać jej prawa szkół państwowych.

W szkole uczyli nauczyciele szkoły powszechnej albo ludzie, którzy nigdy nie mieli nic wspólnego z nauczaniem a stantaki musiał wywołać niezadowolenie wśród rodziców, którzy byli przyzwyczajeni do wysokiego poziomu szkoły. Młodzież zaczęła ze szkoły uciekać a wkońcu, gdy władza szkolna odebrała szkole nazwę Gimnazjum Miejskie i nadała jej nazwę Szkoła Przygotowawcza do Gimnazjum, ucieczka ta zmieniła się wprost w pogrom szkoły tak, że w r. szk. 1929/30, gdy kilku ludzi dobrej woli uzyskało w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego przyrzeczenie poparcia szlachetnej chęci utrzymania szkoły, przez pomoc w wyszukaniu odpowiednich sił nauczycielskich i kierownika szkoły, liczba uczniów spadła w czterech klasach 47.

Prowadzenie i utrzymanie szkoły w takich warunkach było rzeczywiście luksusem, jednak przetrwano ten rok szkolny, a gdy wizytacja odbyta przez p. Naczelnika Wydziału okazała, że poziom szkoły się znacznie poprawił i że szkoła daje pewne gwarancje należytego jej funkcjonowania nadal, Korporacje Miejskie postanowiły szkołę utrzymać i zaopatrzyć ją w odpowiednie pracownie i pomoce szkolne.

Stan ten przywrócił szkole zaufanie u obywatelstwa i liczba uczniów na r. szk 1930/31 wróciła do tej cyfry, jaką wynosiła dawniej.

Na rok szkolny 1930/31 postanowiono jeszcze nie otwierać klasy piątej, z powodu niskiego poziomu w klasie czwartej, lecz przy poparciu władz szkolnych, chętnem i bogatym wyposażeniu szkoły przez miasto i ufności rodziców, można mieć nadzieję, że szkoła nadal się będzie rozwijać i dojdzie do pełnego gimnazjum, którego istnienie w Koronowie jest konieczne i usprawiedliwione.

I-b. Budynek szkolny.

Szkoła mieści się od czasu powstania w budynku miejskim na ten cel w r. 1890 wybudowanym.

Budynek stoi przy ul. Sobieskiego, bocznej od Rynku, dość słabo uczęszczanej. Od ulicy oddziela budynek mały ogródek tak że budynek jest cofnięty od chodnika o 4 m. 75 cm.

Budynek jest jednopiętrowy i mieści w sobie 10 sal szkolnych, aulę i mieszkanie woźnego.

Budynek zajmuje 29 m 50 cm frontu i głębi 12 m 80 cm. Za budynkiem znajduje się podwórze szkolne o 798 m² powierzchni.

Sale szkolne mają rozmaite wymiary i tak: 4 sale o powierzchni po 58 m², objętości 192 m³. 4 sale o powierzchni po 29 m² objętości 96 m³ 2 sale o powierzchni po 40 m² objętości po 134 m³. Aula ma 86 m² powierzchni i 387 m³ objętości.

Sale szkolne mogą więc pomieścić taką liczbę uczniów, jaka przypuszczalnie może uczęszczać do pełnego gimnazjum w Koronowie. Jak już w bieżącym roku komisja orzekła, może być na fundamentach i murach budynku budowane II piętro.

Obecnie zajmuje w budynku oprócz gimnazjum również 5 sal szkolnych szkoła powszechna. W r. szk. 1930/31 opróżnia szkoła powszechna 3 sale, w których pomieszczone będą pracownie: biologiczna, fizyko-chemiczna i robót ręcznych, których urządzenie jest w toku.

II. Skład grona nauczycielskiego

1. Siciński Wacław Mieczysław, dyrektor ur. 1883, uczy od r. 1909, uczy jęz. polsk. w kl. II i III i jęz. łacińsk. w kl. IV.
2. Duczke Kazimierz, nauczyciel, ur. 1900, uczy od r. 1927, uczy matematyki i przyrody w klasach I do IV i fizyki z chemją w kl. III.
3. Dr. Leitgeber Zdzisław, nauczyciel, ur. 1874, uczy od 1924, uczy jęz. polsk. w kl. I i IV i historii i geografji w klasach I do IV.
4. Piątek Zygmunt Marjan, nauczyciel ur. 1887, uczy od 1906, uczy rysunków, robót ręcznych i śpiewu w klasach I do III i gimnastyki w klasach I do IV.
5. Piłatówna Agnieszka, nauczycielka ur. 1904, uczy od 1929, uczy jęz. francuskiego w klasach I do IV i jęz. niemieckiego w klasach II do IV.
6. Ks. Żelewski, Feliks prefekt, miejscowy proboszcz, uczy religji w klasach I do IV.

III. Statystyka uczniów.

Wykaz frekwencji uczniów z końcem każdego roku szkolnego.

Rok szk.	I.	II.	III.	IV.	V.	Razem
1917 18						
1918 19						
1919 20						
1920 21						
1921 22						
1922 23						
1923 24						
1924 25						
1925 26						
1926 27						
1927 28	9	28 (5)	20 (2)	27 (11)	—	84 (18)
1928 29	14 (3)	18 (5)	22 (5)	15 (1)	20 (5)	89 (19)
1929 30	15 (5)	12 (2)	7 (3)	12 (3)	—	46 (13)

Cyfry w nawiasach oznaczają liczbę uczennic w klasach.

Statystyki za lata od r. szk. 1917|18 do 1926|27, nie może Dyrekcja podać, albowiem z powodu nieprowadzenia prawidłowo ani spisów uczniów ani katalogów, niema w szkole żadnych dokumentów, z którychby dać tych zaczerpnąć można.

VII. Działalność wychowawcza.

Na polu wychowania młodzieży niestety nie robiono wiele.

Szkoła nie mając nauczycieli stałych a właściwie tylko osoby uczące przypadkowo, bo nie byli to nauczyciele, nie mogła od nich wymagać tej pracy wychowawczej nad młodzieżą, jakiej musi się, z racji spełnienia swego zawodu, oddać nauczyciel zawodowy. Dopiero więc w minionym roku szkolnym, zaczęto pracę na tem polu, która była ciężką, z powodu nieprzyzwyczajenia do niej młodzieży szkolnej.

Próby, chociaż zrazu niepomyślne, doprowadziły jednak do jakiegoś, chociaż skromnego rezultatu i obecnie są już zawiązki drużyny harcerskiej i Kółka Przyrodniczego, co w przyszłym roku szkolnym, prowadzone dalej, pozwala mieć nadzieję na należyty rozwój.

Pewną trudność w rozwinięciu tej działalności stanowi względ na to, że część młodzieży nie może być pociągana do zajęć po południu, poza godzinami szkolnymi, gdyż do jeżdżący muszą już ogdz. 13³⁵ wyjeżdżać z miasta.

Wycieczek urządzono w ostatnim roku szkolnym 9. Odbływały się one w bliższe lub dalsze okolice Koronowa a miały przeważnie cel naukowy a częściowo uprawianie sportów, które również z powodu młodego wieku uczniów nie może być intensywnie przeprowadzone.

Pisemko szkolne nie wychodzi żadne, tylko prenumeruje młodzież 4 egzemplarze tygodnika „Iskry“ i 3 egzemplarze „Orleńta“.

W przyszłym roku szkolnym ma Dyrekcja zamiar urządzić czytelnię, w której młodzież w godzinach popołudniowych znajdzie korzystną i miłą rozrywkę pod kierunkiem nauczycieli.

W szkole obchodzono wszystkie uroczystości polecne przez władze szkolne a ponadto brała szkoła udział w obchodach urządzanych przez miasto, odnoszących się do świąt narodowych

Publiczny występ urządziła szkoła w bieżącym roku tylko jeden, mianowicie wieczorek ku uczczeniu rocznicy Konstytucji 3 Maja. Młodzież szkolna brała pozatem czynny udział w obchodzie rocznicy wkroczenia wojsk polskich do Koronowa, w obchodzie imienin marszałka Józefa Piłsudskiego i w wieczorku w czasie Tygodnia Dziecka, występując przy tych sposobnościach z deklamacjami i śpiewami.

VIII. Wychowanie fizyczne i Przynsposobienie wojskowe.

Sprawa wychowania fizycznego młodzieży w Koronowie, stoi dotychczas właściwie na martwym punkcie a to z powodu braku sali gimnastycznej. Nie można z tego powodu prowadzić ćwiczeń gimnastycznych w tej mierze, jakby je prowadzić należało. Ograniczać się trzeba do wolnych ćwiczeń szweckich i zabaw i gier ruchowych, do prowadzenia których brakuje miejsca, albowiem miasto nie posiada boiska.

Bolączki te zostaną w najbliższym czasie usunięte, gdyż Rada Miejska uchwaliła już budowę sali gimnastycznej i boiska.

Sprawa przynsposobienie wojskowego jest też trudną do przeprowadzenia, z powodu braku młodzieży w odpowiednim wieku i z powodu dojeżdżania zamiejscowych, których po południu do ćwiczeń pociągnąć nie można.

IX. Sprawozdanie lekarza szkolnego.

Lekarz szkolny, Dr Szukalski, przeprowadził w ciągu r. szk. 2 razy badanie wszystkich uczniów szkoły. Stan zdrowotny młodzieży okazał się dobry, odżywienie normalne, warunki higieniczne w domach i na stacjach odpowiednie.

W miesiącu maju odbyło się szczepienie ochronne przeciw błonicy i płonicy. Szczepieniu poddało się 26 młodzieży, ponieważ szczepienie to nie było przymusowe i wymagało zgody rodziców.

Chorób zakaźnych ani w minionym roku szkolnym ani w innych latach nie było.

Badanie obejmowało także jamę ustną. W tym względzie wynik badania był także dodatni.

X Współpraca domu ze szkołą.

Sprawa ta była dotychczas tak zaniedbana, że gdy na początku minionego roku szk. Dyrekcja ogłosiła rodzicom, że będą mogli dowiedzieć się o postępach swoich dzieci i porozmawiać z nauczycielami co miesiąc, to wywołało to ogłoszenie wielkie zdziwienie, jako nowość. Początkowo też na wywiadówki te przychodziła tak niska liczba osób, że nie można było z nimi nic omówić, coby wszystkich rodziców dotyczyło. Po pewnym czasie konferencje rodzicielskie można było rozpocząć prawidłowo i omawiać na nich sprawy ogólne.

Wtedy Dyrekcja przystąpiła do zorganizowania Komitetu rodzicielskiego. Sprawa ta jeszcze nie została całkowicie przeprowadzoną, lecz grunt jest już tak przygotowany, że w przyszłym roku szkolnym zaraz na początku roku organizacja ta powstanie.

Współpraca domu ze szkołą jest tutaj dość trudną i wymaga przygotowania rodziców, którzy są tego mniemania, że rola ich w tej współpracy ogranicza się do przypilnowania mniej lub więcej, aby dziecko w domu pisemne prace wykonało.

Przy omawianiu roli Komitetu rodzicielskiego musiano bardzo wiele tłumaczyć o zadaniach tegoż i ważności zadań tej organizacji, bez której praca nauczycielska w szkole dzisiejszej napotyka nieraz na trudności, których czasem zwalczyć nie można.

XI. Ofiarność społeczna młodzieży.

Młodzież zakładu, chociaż pochodzi w przeważnej części ze sfer niezamożnych, jednek chętnie poświęca grosz na cele społeczne.

Każda impreza społeczno dochodowa znajduje dość wydatną pomoc w młodzieży, W ostatnim roku szk. urządzone zbiórki na Komitet Floty Narodowej, 2 razy na Tydzień Dziecka, Ligę Obrony Powietrznej Państwa, Towarzystwo Czytelni Ludowych, Polski Czerwony Krzyż i na Towarzystwo Misyjne.

Zbiórki na te cele przyniosły od młodzieży kwotę 97 zł 68 gr.

Oprócz tego sprzedano w szkole 75 znaczków na dochód Poskiego Związku Przeciw gruźliczego.

W akcji oszczędnościowej bierze czynny udział 6 uczniów i 4 uczennice.

XII. Internaty.

Ponieważ młodzież pochodzi albo z Koronowa a o ile z okolic miasta to przeważnie do szkoły dojeżdża, przeto nie zachodzi potrzeba założenia internatu.

XIII. a) Imienny spis abiturjentów.

Ponieważ szkoła jest od założenia niepełna, nie wyszli z niej żadni abiturjenci.

b) Imienny spis uczniów w r. 1929|30.

KLASA I.

1. Budnik Leonard
2. Czyszczak Franciszek
3. Dąbrowska Felicja
4. Dąbrowska Stanisława
5. Ekwiński Jan
6. Górski Kazimierz
7. Jabłonkówna Janina
8. Malak Leon
9. Pokłękowski Wacław
10. Reinholdówna Regina
11. Rotecka Monika
12. Spychalski Teodor
13. Szabłowski Ludwik
14. Szabłowski Tadeusz
15. Weder Aleksy

KLASA II,

1. Dudziński Jerzy
2. Januszewski Witold
3. Kraska Tadeusz
4. Lewicka Jadwiga
5. Łosiński Zygmunt
6. Piotrowski Edmund
7. Socha Jan
8. Stefanowski Henryk
9. Stefański Witold

10. Tyma Bernard
11. Wieczór Zygmunt
12. Ziętakówna Felicja

KLASA III.

1. Jabłonkówna Pelagja
2. Karamucki Leon
3. Ladóchowski Bolesław
4. Sergotówna Teofila
5. Spychalski Jan
6. Szewsówna Regina
7. Wieczór Sylwester

KLASA IV.

1. Budnik Zygfryd
2. Gmys Waldemar
3. Grzybowska Eufemja
4. Jabłonka Stanisław
5. Jankowski Albin
6. Karamucki Edmund
7. Latos Filip
8. Nowakówna Helena
9. Radtke Stanisław
10. Rux Roman
11. Stefańska Irena
12. Szrajda Alfons.

XIV. Informacje dla rodziców.

Do szkoły przyjmuje się młodzież na podstawie egzaminu wstępnego, który odbywa się z końcem czerwca. Wyjątkowo, z usprawiedliwionych przyczyn, może się uczeń zgłosić do egzaminu wstępnego po ferjach wakacyjnych. Przyjęcie jednak uzależnia się wtedy od ilości uczni w danej klasie.

Do klasy I może być przyjęty uczeń, który ukończył IV klasę szkoły powszechnej, ukończył przed dniem 30 czerwca danego roku 9¹/₂ a nie przekroczył 12 lat i zdał egzamin wstępny. Do klas wyższych przyjmuje się uczniów odpowiednio starszych, z odpowiednio wyższym wykształceniem przygotowawczem i po dobrym wyniku egzaminu. Uczeń przechodzący z innej równorzędnej szkoły nie zdaje egzaminu wstępnego,

Uczeń nowo wstępujący do zakładu musi przedłożyć świadectwo szkolne z ostatniego półrocza, metrykę urodzenia i świadectwo powtórnego szczepienia ospy. W razie podejrzenia ucznia o gruźlicę, szkoła zarządza specjalnego świadectwa lekarskiego. Uczeń mający przerwę w studiach, musi przedłożyć świadectwo moralności od swego proboszcza.

Opłata za naukę wynosi: dla uczniów miejscowych 250 zł rocznie, dla zamiejscowych 290 zł rocznie, płatnych w 10 równych ratach z góry, najpóźniej 5. każdego miesiąca, Drugie dziecko z tej samej rodziny płaci połowę tej sumy, trzecie i następne dziecko jest wolne od opłaty szkolnej.

Uczeń zgłaszający się do szkoły, ma przyjść w towarzystwie rodziców lub opiekunów.

Taksa wstępna dla uczniów nowowstępujących wynosi 5 zł Uczniowie dawni płacą takse administracyjną w kwocie 2 zł.

PEDAGOGICZNA BIBLIOTEKA WOJEWÓDZKA
IM. HUGONA KOŁŁATAJA W KRAKOWIE

Spr. 330